

Inleiding

- Als minister van Cultuur beoog ik een dynamisch, divers en slagkrachtig kunstenlandschap, met aandacht voor een **versterking van de positie van de individuele kunstenaar**. De beeldende kunstensector bestaat in belangrijke mate uit actoren die op individuele basis werken.
- Met mijn beleid wil ik het **kader en de randvoorwaarden** scheppen waarbinnen beeldend kunstenaars zich zo optimaal en vrij mogelijk kunnen ontwikkelen en ontplooien. Ze moeten de nodige artistieke ruimte blijven krijgen om hun talenten verder te ontwikkelen, om te experimenteren, om artistieke kwaliteit te blijven verzekeren. Ik wil ook kansen geven aan jong talent, dit met het oog op de creatie van een brede, creatieve humuslaag en de vernieuwing van het kunstrepertorium.
- De **loopbaan van een beeldend kunstenaar** ontwikkelt zich (na zijn opleiding) in **4 grote fasen**, met een variabele lengte, verschillend van kunstenaar tot kunstenaar:
 - Fase 1 – **start**: eerste stappen in de kunstwereld (eerste 2 à 7 jaar van de professionele artistieke praktijk), hiervoor kreeg hij al een belangrijke basis mee in zijn professionele beeldende kunstopleiding.
 - Fase 2 – **doorgroei**: hier staat het verwerven van een plaats in de kunstwereld centraal (na 8 tot 14 jaar van de professionele artistieke praktijk).
 - Fase 3 – **consolidatie**: het behouden en versterken van een plaats in de internationale kunstwereld (minimaal 15 jaar professionele artistieke praktijk).
 - Fase 4 – **afbouw van de artistieke praktijk** en van de **consolidatie van de artistieke nalatenschap**.
- Niet alle kunstenaars groeien door naar de laatste fase. Naarmate een loopbaan verder evolueert doorheen de fasen wordt de groep kunstenaars dan ook kleiner. Wil een (Vlaams) kunstenaar een volledige loopbaan uitbouwen en van zijn kunst kunnen leven of zelfbedruipend zijn werk kunnen produceren, dan moet hij/zij eigenlijk per definitie een internationale loopbaan uitbouwen.

- Voor iedere fase voorzie ik in mijn beleid **meerdere vormen van ondersteuning van beeldend kunstenaars**. De ondersteuning is er in de eerste plaats op gericht om door te kunnen groeien naar een volgende fase.
- Bij mijn ondersteuningsmaatregelen, heb ik **zowel aandacht voor financiële ondersteuning (direct en indirect) als voor flankerende maatregelen** (o.a. zakelijk advies, promotie, netwerking). De maatregelen zijn onder te verdelen in directe financiële steun, instrumenten ter ondersteuning van de spreiding, promotie en erkenning van beeldende kunst, stimuli voor internationalisering, aanvullende financieringsinstrumenten en initiatieven inzake coaching en begeleiding.

Beleidsinstrument	Start	Groei	Conso- lidatie	Laatste fase
Directe financiële steun aan kunstenaars en organisaties				
Kortlopende beurzen				
Meerjarige beurzen				
Projectsubsidies				
Kunstenaarstoelage				
Werkingssubsidies aan kunstorganisaties en musea				
Internationalisering				
Doorbraaktrajecten				
Residentietoelage				
Tussenkost voor buitenlandse publieke presentatie				
Ondersteuning presentatieplek Venetië				
Spreiding, promotie en erkenning				
Organisatie voor de spreiding van kunst				
Kunstkoopregeling				
Aankoopregeling hedendaagse kunst				
Ultima's van de Vlaamse cultuur				
Aanvullende financiering en cultureel ondernemerschap				
Cultuurbank				
Fiscale stimuli				
Partnerprojecten				
Coaching, begeleiding en opleiding				
Kunstenpunt				
Cultuurloket				
Centrum kunstarchieven M HKA				

Directe financiële steun aan beeldend kunstenaars en organisaties

1. Beurzen en projectsubsidies via het Kunstendecreet

- Het nieuwe Kunstendecreet voorziet via beurzen en projectsubsidies in **rechtstreekse steun** aan beeldend kunstenaars, dit vanaf de start van hun loopbaan tot het einde.
- **Projectsubsidies:**
 - o Zijn bedoeld voor de realisatie van concrete projecten zoals een (beeldend) kunstwerk, een tentoonstelling. Een projectsubsidie ondersteunt artistieke initiatieven die in tijd en doelstelling beperkt zijn.
 - o Projecten kunnen zowel **kort- als langlopend** zijn (max. 3 jaar).
 - o Zij kunnen door kunstenaars en rechtspersonen worden aangevraagd. Ook buitenlandse organisaties kunnen een aanvraag indienen, als er een link is met Vlaanderen en er een presentatie-luik aan verbonden is.
- **Beurzen:**
 - o Met een beurs kan een kunstenaar **letterlijk tijd kopen**, en zich focussen op zijn of haar werk en artistieke ontwikkeling en verdieping. Het doel van een beurs is om (nieuwe) ideeën te ontwikkelen, (andere) wegen te verkennen, een (nieuwe) evolutie te beginnen, te reflecteren over de eigen praktijk en deze te verdiepen.
 - o Er zijn **kortlopende beurzen** (max. 1 jaar), voor o.a. startende kunstenaars, en **meerjarige beurzen** (max. 3 jaar), eerder gericht op kunstenaars vanaf de doorgroefase. Een kortlopende beurs kan ook gebruikt worden voor een residentie in het binnen- of buitenland.
- **Budget:** totaalbudget voor projectsubsidies en beurzen kunsten bedroeg in 2016 5.920.000 euro. Dit budget werd **in 2017 verhoogd naar 8.146.000 euro**.
 - o In 2016 werd er voor de beeldende kunstinitiatieven in totaal +/- **360.000 euro aan projectsubsidies** toegekend (ten goede van +/- 45 beeldend kunstenaars).
 - o In 2016 werden er voor beeldende kunst in totaal +/- **110.000 euro aan meerjarige beurzen** toegekend (ten goede aan +/- 8 kunstenaars).
 - o In 2016 werden er voor beeldende kunst in totaal ruim **300.000 euro aan kortlopende beurzen** toegekend (ten goede aan +/- 30 kunstenaars).

2. Kunstenaarstoelage.

- Het gaat om een **tijdelijk overbruggingskrediet** (een soort van renteloze lening van **max. 15.000 euro**) dat kunstenaars op weg wil helpen bij een project of een investering. De uiterste terugbetalingstermijn bedraagt 5 jaar.
- De kunstenaarstoelage is nu nog opgenomen in het Kunstendecreet en kan ook al aangevraagd worden, maar zal een nieuwe betekenis krijgen binnen mijn beleid

inzake aanvullende financiering en cultureel ondernemerschap (zie verder). De kunstenaarstoelage zal **binnen de ‘Cultuurbank’** (zie verder) **verder geoperationaliseerd worden.**

- **Budget:**

- De middelen voor de kunstenaarstoelage zitten in **een fonds** waarvan er elk jaar een bedrag wordt opgenomen. **Totaalbedrag van het fonds** begin 2017 is **372.000 euro. Besteedbaar budget voor 2017 is 60.000 euro.**
- Voor de kunstenaarstoelage voorziet ik **vanaf 2018 een geleidelijke groei tot 20 à 25 lopende leningen van gemiddeld 7500 euro.**

- **Timing:** integratie als microkrediet binnen de Cultuurbank in **2018**, zie timing Cultuurbank.

3. Steun via kunstorganisaties en musea

- Heel belangrijk voor de ontwikkeling van de loopbaan van een beeldend kunstenaar zijn **organisaties die werkplekken, residenties of presentatieplekken bieden.** Deze organisaties worden met werkingssubsidies ondersteund via het Kunstendecreet en het Cultureel-erfgoeddecreet (musea).
- Bij de beoordeling van de werkingssubsidies aan **kunstorganisaties** binnen het Kunstendecreet werd rekening gehouden met criteria als **‘aandacht voor een correcte vergoeding van kunstenaars’** en **‘ondersteuning van kunstenaars, met specifieke aandacht voor startende kunstenaars’** om de kunstinstellingen en de kunstorganisaties attent te maken op hun verantwoordelijkheid om zorg te dragen voor de uitbouw van duurzame carrières van kunstenaars. Ik vind het belangrijk dat ze startende kunstenaars steunen en jonge initiatieven een podium te geven. Ze moeten zich ook engageren om ondersteuning te bieden voor andere aspecten van de artistieke praktijk zoals zakelijke aspecten, productiebegeleiding, netwerking, communicatie. Deze opdracht werd ook in de beheersovereenkomst met de kunstinstellingen opgenomen.
- Kunstenaars die echt doorgroeien en internationale bekendheid opbouwen, zien hun werk opgenomen in **tentoonstellingen of collecties van musea.** Steun aan musea is dus onmiskenbaar voor kunstenaars. De meeste van de landelijke erkende musea (met relevantie voor de hedendaagse beeldende kunst) en M HKA hebben ook een collectie waarin het werk van deze kunstenaars kan opgenomen worden.
- Daarnaast is er ook het **Frans Masereelcentrum** dat een werkplaats en residentie biedt aan vooral grafisch kunstenaars.
- **Budget:**
 - Voor de periode 2017-2021 werden er via het Kunstendecreet voor een jaarlijks totaalbedrag van ca. 84.700.000 euro werkingssubsidies toegekend, waarvan **ca.**

4.500.000 euro aan **beeldende kunstorganisaties** (jaarlijks zijn er min. +/- 250 kunstenaars betrokken bij de werking van deze organisaties).

- Aan de landelijke erkende **musea** (met relevantie voor de hedendaagse beeldende kunst), M HKA en het kasteel van Gaasbeek wordt via het Cultureel Erfgoeddecreet een jaarlijkse werkingssubsidie/dotatie toegekend voor een totaalbedrag van **ca. 8.500.000 euro** (ten goede aan +/- 100 (nog actieve) beeldend kunstenaars, vooral onder vorm van tentoonstellingen). De bedoeling is om voor de musea vanaf de nieuwe beleidsperiode (2019) een **financiële inhaalbeweging** te maken die ook de kunstenaars ten goede moet komen.

Stimuli voor de internationalisering van beeldende kunst

1. Doorbraaktrajecten

- Ik vind het belangrijk om kunstenaars te steunen die op de rand van een internationale doorbraak staan. **Daarom lanceer ik nog in 2017 de steun voor doorbraaktrajecten.**
- De doorbraaktrajecten hebben tot doel een kunstenaar of groep van kunstenaars op een uitzonderlijk sleutelmoment in hun carrière **éénmalig te ondersteunen** met als doel een **doorbraak in het buitenland te realiseren.**
- Doorbraaktrajecten zijn opgenomen in het Kunstendecreet, maar werden nog niet opgestart. De doorbraaktrajecten zullen dit jaar worden opgestart, met in het eerste jaar een focus op individuele kunstenaars. Daarbij zullen alle **scheppende kunstenaars** in aanmerking komen. **Ik maak hiervoor 250.000 euro vrij.**
- Er zal een **experimenteel reglement** worden opgemaakt voor de toekenning van de doorbraaktrajecten.
- **Budget: 250.000 euro**
- **Timing:** lancering reglement **net voor of net na de zomer 2017**, toekenning eerste subsidies in 2017.

2. Residentietoelage

- De residentietoelagen zijn specifiek bedoeld voor kunstenaars die goed op weg zijn om een plaats in de kunstwereld te verwerven.
- Een residentietoelage biedt een kunstenaar de mogelijkheid om **voor een bepaalde periode zijn/haar aandacht te richten op zijn/haar artistieke ontwikkeling** en dit in een **buitenlandse residentie** waarmee de Vlaamse Gemeenschap een samenwerking is aangegaan. Het geeft kunstenaars de kans om van de internationale kunstscène te proeven en een internationaal netwerk uit te bouwen.

- Afhankelijk van de residentie wordt enkel een werkruimte en verblijf beschikbaar gesteld of is er min of meer uitgebreide begeleiding van de residentieorganisatie ter plaatse.
- De klassieke residenties in belangrijke kunststeden zoals onder meer London, Parijs en Berlijn blijven hun waarde hebben, maar er ontbreken residenties die gelegen zijn in regio's waarmee op dit moment minder uitwisseling is, maar waar interessante artistieke ontwikkelingen aan de gang zijn. Daarom wil ik de mogelijkheden bekijken om ook in deze regio's met interessante residenties samen te werken.
- **Budget:** In 2016 werd er een residentietoelage toegekend aan **19 beeldend kunstenaars** voor een totaalbedrag van **55.000 euro**.
- **Timing: bestaat reeds**, maar in het kader van mijn **toekomstvisie op het internationaal cultuurbeleid (eind 2017)** wil ik wel verder bekijken welke residenties nog interessant zijn (en welke mogelijks niet meer).

3. Tussenkost voor buitenlandse publieke presentatie

- Een kunstenaar die zijn eerste stappen zet in het buitenland maar ook gevestigde kunstenaars, kunnen we helpen met een tussenkost voor buitenlandse publieke presentatie (voorheen RVT's). Deze tussenkost biedt de mogelijkheid aan een kunstenaar om in te spelen op een kans in het buitenland. Een tussenkost richt zich specifiek op **activiteiten waaraan een presentatiemoment gekoppeld is**.
- Ook de **presentatie van Vlaamse kunstenaars op internationale kunstbeurzen door promotiegaleriën** komt hiervoor in aanmerking. Het galeriewezen is in Vlaanderen en Brussel een belangrijke factor, als tussenpersoon tussen de verzamelaar en de kunstenaar. Galerijen zorgen voor de promotie van kunstenaars, bieden de kunstenaar een (inter)nationaal netwerk aan en presenteren hun werk buiten Vlaanderen door te participeren aan belangrijke buitenlandse kunstbeurzen.
- De **grote vraag vanuit de sector** bewijst dat er nood is aan deze tussenkosten, en toont hoe belangrijk internationaal werken voor de kunstensector is. **Daarom voorzie ik vanaf 2017 150.000 euro extra voor de tussenkosten.**
- Ik vind het wel cruciaal dat de middelen voor internationalisering gericht, efficiënt en daar waar relevant worden ingezet. Ook moet er aandacht zijn voor de specifieke noden van bepaalde sectoren zoals bijvoorbeeld de promotie van Vlaamse beeldend kunstenaars door kleine en middelgrote promotiegaleriën op internationale kunstbeurzen. Daarom werd **de beoordelingsprocedure voor buitenlandse publieke presentatiemomenten aangepast in 2017**.
- **Budget:** Het totaal budget voor tussenkosten bedroeg in 2016 590.000 euro en **is in 2017 verhoogd tot 740.000 euro**. In 2016 werden er voor **ca. 130.000 euro** aan tussenkosten toegekend aan +/- 50 beeldend kunstenaars.

4. Ondersteuning van buitenlandse presentatieplek Biënnale van Venetië

- Het Vlaamse kunstenbeleid heeft ook aandacht **voor de kunstenaar die internationaal bekend en toonaangevend is.**
- De Vlaamse Regering duidt buitenlandse presentatieplekken aan waarmee een samenwerking wordt aangegaan om kunstenaars of kunstorganisaties toe te laten hun werk te tonen, waaronder de Biënnale van Venetië voor beeldende kunst.
- **Budget:** Er werd **een budget van 360.000 euro vrijgemaakt voor de deelname aan de biënnale in 2017**, voor de presentatie van het werk van Dirk Braeckman.

Spreiding, promotie en erkenning van beeldende kunst

1. Organisatie voor de spreiding van beeldende kunst

- In mei heb ik, conform het Kunstendecreet, een oproep gelanceerd voor een organisatie die een brugfunctie opneemt tussen kunstenaars en publiek. Momenteel wordt deze rol ingevuld door Kunst in Huis.
- Deze organisatie moet **een zo breed mogelijk publiek in contact brengen met hedendaagse beeldende kunst door kunstwerken uit te lenen en te verkopen**, aan zowel particulieren als organisaties.
- De organisatie biedt een platform aan (**i.h.b. startende**) **hedendaagse beeldend kunstenaars** en wil voor hen toon- en verkoopkansen creëren. Ze moet een kwaliteitsvolle collectie aanbieden die een afspiegeling is van het hedendaagse kunstenlandschap.
- Met deze organisatie wordt tevens de eerste stap gezet in de uitwerking van de kunstkoopregeling (zie volgend punt).
- **Timing:** Uiterlijk **eind juni 2017** zal de Vlaamse Regering deze organisatie **aanduiden**. De organisatie moet **operationeel zijn in 2018**.
- **Budget:** +/- **600.000 euro**, huidige subsidie voor Kunst in Huis is 530.000 euro.

2. Kunstkoopregeling

- Deze regeling maakt het mogelijk voor particulieren om, naar Nederlands voorbeeld, tot een bepaald bedrag (bv. 7.500 euro) **rentearm** (rente nog te bepalen) **te lenen voor de aankoop van een kunstwerk van een (jonge) beeldend kunstenaar**.
- Met de kunstkoopregeling versterken we de economische positie van kunstenaars en galeries en laten we tegelijk een brede groep particulieren participeren aan het kunstgebeuren
- Het is de bedoeling om de inhoudelijke en financiële opvolging van de kunstkoopregeling te scheiden, zoals dat ook in Nederland gebeurt. De **financiële partner** zal instaan voor de afhandeling van de leningen. Deze financiële partner zal deel uitmaken van de genetwerkte ‘Cultuurbank’ (zie verder). De **inhoudelijke**

partner zal instaan voor de inhoudelijke uitwerking, de klantenwerving, de communicatie en de promotie van de mogelijkheden voor de uitleningen en verkopen, de ‘front-office’ dus. De organisatie die aangeduid wordt voor de spreiding van kunst (zie vorig punt) is verantwoordelijk voor de inhoudelijke opvolging.

- **Budget: nog te bepalen**, de kosten voor de kunstkoopregeling moeten nog in kaart gebracht worden (na uitwerking van concept).
- **Timing**: De voorbereidingen voor de introductie van de Kunstkoopregeling werden in 2016 opgestart. De kunstkoopregeling zal verder uitgewerkt worden in de **conceptnota ‘Aanvullende financiering en cultureel ondernemerschap’** die tegen de zomer klaar zal zijn. De kunstkoopregeling zou **in 2018** gelanceerd moeten worden.

3. Aankoopregeling hedendaagse kunst

- Verder is er ook de herinvoering van de aankoopregeling hedendaagse kunst **ter ondersteuning van levende beeldende kunstenaars** (financieel en op vlak van promotie) **en ter versterking van de collectie hedendaagse kunst van de Vlaamse Gemeenschap**.
- Vanaf 1992 tot 2006 kende de Vlaamse gemeenschap een aankoopbeleid hedendaagse kunst. Vanaf 2006 werd dit stopgezet en werd er enkel nog aangekocht via het M HKA (nu 200.000 euro). Het ander deel van de aankoopmiddelen werd toegevoegd aan de werkingsmiddelen van andere musea en daarnaast gingen er middelen naar de verwerving van ‘topstukken’ en ‘sleutelwerken’ (via Topstukkenfonds, 563.000 euro per jaar).
- **In 2016 voerde ik het aankoopbeleid hedendaagse kunst terug in**, dit conform het nieuwe Kunstendecreet. **Hiervoor voorzag ik initieel 100.000 euro. Dit bedrag zal ik nu vanaf 2017 verhogen naar 250.000 euro .**
- De aankoopregeling zorgt niet enkel voor een bijkomende financiële ondersteuning voor kunstenaars, maar ook voor een erkenning van hun werk door de Vlaamse overheid, wat een promotie voor hun werk inhoudt. De werken komen terecht in de Vlaamse collectie en worden online ontsloten. Ze kunnen ook uitgeleend worden voor presentatie in musea, tijdelijke tentoonstellingen of publiek toegankelijke instellingen van de Vlaamse overheid. Daardoor krijgen zij een breder nationaal of zelfs internationaal podium.
- De selectie van de kunstwerken gebeurt door een **commissie bestaande uit 3 gerespecteerde experts**¹ op het vlak van hedendaagse beeldende kunst.

¹ Voorzitter Luk Lambrecht (programmator beeldende kunst CC Strombeek), Wim Waelput (curator KIOSK, Gent), Ann Vanderheyden (projectmanager La Biomista, Genk)

- **Aandachtspunten bij de selectie** zijn:
 - o Het vullen van historische lacunes in de collectie;
 - o Het aankopen van sleutelwerken van actuele, toonaangevende kunstenaars;
 - o Het tijdig aankopen van werken uit jonge, beloftevolle oeuvres.
- **Eerste aankoop gebeurde eind 2016** en omvatte werken van: Ante Timmermans (°1976, 27.560 euro), Edith Dekyndt² (°1960, 25.000 euro), Anouk Declercq (°1971, 12.000 euro), Vincent Geyskens (°1971, 12.000 euro) en Pieter Vermeersch (°1973, 25.000 euro). Voor de aankoop deed de commissie een voorstel op basis van een aankoopvisie. De focus in dit eerste aankoopvoorstel lag op de lacunes die in de laatste 10 jaar binnen de collectie van de Vlaamse Gemeenschap zijn ontstaan.
- De aankoopvisie wordt nu verder verfijnd om tot een sterke langetermijnvisie te komen. In het najaar 2017 zal er een nieuw aankoopvoorstel voorgelegd worden.
- **Budget: initieel budget van 100.000 euro wordt dit jaar verhoogd naar 250.000.**
- **Timing: Nieuw aankoopvoorstel in het najaar 2017** op basis van **langetermijn aankoopvisie** met ook specifieke aandacht voor jong talent (doorgroei fase).

4. Ultima's van de Vlaamse cultuur

- Erkenning is zeer belangrijk voor kunstenaars en hun oeuvre. De Ultima's van de Vlaamse cultuur, de vroeger Cultuurprijzen, zijn **prijzen waarmee toonaangevende kunstenaars of organisaties in de bloemetjes worden gezet**.
- Ieder jaar wordt er ook een Ultima uitgereikt voor beeldende kunst. Aan de uitreiking van de Ultima's van de Vlaamse Cultuur is niet alleen een **erkenning**, maar ook een **financiële ondersteuning** verbonden, ter waarde van **10.000 euro**.

Aanvullende financiering en cultureel ondernemerschap

1. Cultuurbank (werktitel)

- Samen met PMV en een nog aan te duiden tweede financieringspartner wil ik een **genetwerkte 'Cultuurbank' (werktitel)** uitbouwen, dit binnen de context van mijn **beleid inzake aanvullende financiering en cultureel ondernemerschap**. Dat beleid zal bestaan uit 4 speerpunten: 1) Cultuurloket, 2) Cultuurbank (werktitel), 3) een beleid m.b.t. cross-sectorale samenwerking en 4) een optimaal fiscaal beleid.
- De Cultuurbank moet een antwoord bieden op de financieringsnoden in het culturele veld om **(aanvullende) financieringsinstrumenten voor de culturele sector beter te ontsluiten en financieringspartners met elkaar te verbinden**. Uit het onderzoek naar de mogelijkheden van aanvullende financiering voor de culturele sector bleek dat er diverse financieringsinstrumenten bestaan die nuttig kunnen zijn voor de

² Edith Dekyndt is ook aanwezig in de hoofdtentoonstelling (Arsenale) van de Biënnale van Venetië.

sector, maar dat die onvoldoende gekend zijn. Deze wil ik via de Cultuurbank meer zichtbaar en toegankelijk maken voor de sector.

- De Cultuurbank zal toegankelijk zijn **voor de hele cultuursector**, gaande van individuele culturele actoren zoals **beeldend kunstenaars tot rechtspersonen**.
- De Cultuurbank moet instaan voor verschillende diensten van kredietverstrekking: van **microkredieten voor kunstenaars en kleine projecten** (tot max. 100.000 euro) **tot risicokapitaal voor grotere organisaties/bedrijven en grotere projecten** (boven de 100.000 euro). Via de Cultuurbank kunnen kunstenaars bijvoorbeeld microkredieten opnemen om een creatieperiode te overbruggen indien men erna inkomsten kan genereren en het krediet kan terugbetalen.
- Een voorbeeld van zo een microkrediet is de **Kunstenaarstoelage** (zie eerder).
- Naast kredieten voorziet de cultuurbank ook in de **financiële afhandeling van de kunstkoopregeling** (zie eerder).
- **Budget: nog te bepalen**, de huidige middelen voor Cultuurinvest (+/- 600.000 euro) worden voor een groot deel ingezet voor de Cultuurbank.
- **Timing:** De verwachtingen t.a.v. de Cultuurbank (o.a. doelstelling, doelgroep, opdracht) zal ik verder uitwerken in mijn **conceptnota ‘aanvullende financiering en cultureel ondernemerschap’** (zomer 2017). In het najaar 2017 zal dit vertaald moeten worden in concrete afspraken met PMV en met de andere financieringspartner, die moeten resulteren in **een samenwerkingsovereenkomst tegen 2018**.

2. Fiscaal beleid

- Ik wil, in overleg met mijn collega-ministers uit de Vlaamse en Franse Gemeenschap en van het federale niveau, in mijn conceptnota ‘Aanvullende financiering en cultureel ondernemerschap’ nagaan **hoe we met fiscale impulsen het mecenaat in Vlaanderen kunnen aanwakkeren** o.a. voor giften, bedrijfsmecenaat, schenkingen, legaten, duo-legaten, crowdfunding.
- Ik wil ook inzetten op **sensibilisering**, om op deze manier het ‘geven aan cultuur’ te stimuleren. Wat al bestaat aan fiscale instrumenten wil ik zichtbaar maken en waar nodig optimaliseren.
- **Timing: Conceptnota** zal voor de zomer afgerond worden. De operationalisering van de maatregelen is voor **2018 en 2019**.

3. Partnerprojecten

- Beeldend kunstenaars hebben ook nood aan een **goed netwerk** en het zoeken van de juiste kanalen en contacten om een loopbaan als kunstenaar uit te bouwen. Dit is zowel belangrijk met oog op persoonlijke omkadering en begeleiding als met oog op promotie.

- Daarom voorzie ik in het kader van mijn beleid rond aanvullende financiering en ondernemerschap ook ondersteuning voor **cross-sectorale samenwerking binnen en buiten de culturele sector**.
- **Hiervoor introduceer ik dit jaar de partnerprojecten.** Dit zijn **interdisciplinaire samenwerkingen** tussen kunstenaars, creatieven en cultuurhuizen enerzijds en andere sectoren (sociale sector, welzijn, gezondheidszorg, onderwijs, technologie,...) anderzijds. Een creatief partnerschap beoogt **kruisbestuivingen** en steeds een win-win voor alle betrokken partijen. Via de partnerprojecten wil ik ook **publieke en private middelen samenbrengen**.
- Beeldend kunstenaars komen hiervoor ook in aanmerking.
- **Budget:** Voor de partnerprojecten heb ik **voor 2017 300.000 euro vrijgemaakt**.
- **Timing:** lancering van reglement **voor de zomer 2017**. Hierover volgt binnenkort nog een aparte communicatie.

De kunstkoopregeling (zie eerder), de Kunstenaarstoelage (zie eerder) en het Cultuurloket (zie verder) maken ook deel uit van mijn maatregelen in het kader van aanvullende financiering en cultureel ondernemerschap.

Informatie, coaching en begeleiding

1. Kunstenpunt

- Het Kunstenpunt is een centrum van expertise en een aanspreekpunt voor iedereen die professioneel actief is of wenst te worden in het kunstenveld.
- Vooral in een eerste fase van zijn loopbaan heeft een beginnend kunstenaar veel nood aan **informatie en begeleiding**. Maar ook in zijn verdere ontwikkeling kan hij/zij bij het Kunstenpunt terecht.
- Zoals aangekondigd in mijn beleidsbrieven, zouden de rol en kerntaken van bovenbouworganisaties zoals het Kunstenpunt geëvalueerd en geoptimaliseerd worden. Momenteel loopt er een **bovenbouw oefening**. Afhankelijk van deze oefening wordt bekeken waar en hoe o.a. het Kunstenpunt een plek zal hebben, hoe haar opdracht zal ingevuld worden en hoe ze zich zal verhouden tot andere organisaties zoals bv. het Cultuurloket (zie volgend punt).
- **Budget:** huidige jaarlijkse werkingssubsidie bedraagt **2 mio euro**.
- **Timing:** Het lopende model van het Kunstenpunt kan verder functioneren qua subsidiering tot 31 december 2017. Tegen dan zal de bovenbouwtekening gefinaliseerd zijn zodat de resultaten hiervan in een **nieuwe beheersovereenkomst vanaf 2018 met het Kunstenpunt** vertaald kunnen worden.

2. Cultuurloket

- Uit het onderzoek naar de socio-economische positie van de kunstenaar dat ik vorig jaar liet uitvoeren, kwam de vraag naar meer gericht advies en begeleiding. Naast de financiële ondersteuning zal daarom vanaf 2018 ook sterker ingezet worden op **gericht advies en begeleiding**. Dit is ook één van de speerpunten van mijn conceptnota '**Aanvullende financiering en cultureel ondernemerschap**'.
- Het Cultuurloket (nu nog Kunstenloket) zal een **sectorbreed aanspreekpunt zijn voor cultureel ondernemerschap** in Vlaanderen. Het zal instaan voor de zakelijke begeleiding en de weg naar ondernemerschap. Opdat informatie niet meer versnipperd aanwezig is, zal het Cultuurloket voor bv. de beeldend kunstenaar hét centraal aanspreekpunt zijn voor advies over o.a. zakelijk beheer, kunstenaarsstatuut, sociale rechten, juridische zaken, aanvullende financiering, regelgeving inzake successie en schenkingsrechten,...Daar waar mogelijk en opportuun zal Cultuurloket doorverwijzen naar het juiste aanspreekpunt.
- Ik wil het Cultuurloket ook vragen het **Kunstenaarsstatuut en de knelpunten m.b.t. de regelgeving van het statuut** (o.a. sociale zekerheid, BTW, personenbelastingen) nauw te blijven opvolgen en de sector zo goed mogelijk over de regelgeving te informeren. Zo kan ik samen met de Franse Gemeenschap en de federale overheid bekijken hoe deze knelpunten kunnen weggewerkt worden.
- **Budget: Nog te bepalen**, jaarlijkse werkingssubsidie van Kunstenloket bedraagt nu ca. 520.000 euro. Aangezien de opdracht wordt verbreed, zal dit budget ook verhoogd moeten worden.
- **Timing:** Er wordt momenteel samen met het Kunstenloket bekeken hoe we de transitie kunnen maken van de vzw Kunstenloket naar het Cultuurloket. Deze oefening wordt ook afgestemd met de bovenbouw oefening. Het Cultuurloket moet **in 2018 operationeel** zijn.

3. Artistieke nalatenschappen

- Aan het einde van zijn of haar loopbaan, wordt elke kunstenaar en zijn/haar erven geconfronteerd met de **zorg om het behoud van zijn collectie en het beheer van de nalatenschap**.
- Regelgeving inzake successie- en schenkingsrechten is complex en behoort (sinds zesde staatshervorming) tot de bevoegdheid van het Vlaams gewest.
- Bij artistieke nalatenschappen stellen zich een aantal specifieke vragen zoals: Wat is de waarde van de overgebleven kunstwerken en hoe gaan we deze bepalen? Hoe kunnen we de successie betalen? Bestaan er alternatieven om de successie te betalen (bv. de inbetalinggeving van cultuurgoederen)? Indien men werken kan schenken om dit te regelen, waar gaan die werken dan naartoe?
- Er is momenteel geen aanspreekpunt i.v.m. artistieke nalatenschappen. Omwille van de complexiteit van de regelgeving, is het belangrijk om met nog levende

kunstenaars dit gesprek aan te gaan, en ervaringen en werkwijzen te delen. Er is **nood aan een kennispunt waar zowel kunstenaars als erven m.b.t. nalatenschappen terecht kunnen met uiteenlopende vragen.**

- Daarom richten we het **Centrum kunstarchieven M HKA (voor beeldend kunstenaars en estates)** op. Het krijgt een eigen infrastructuur, maar wil vooral ook diensten leveren en praktische ondersteuning bieden aan archiefvormers en beheerders van nalatenschappen bij de zorg voor hun archief of het beheer van de nalatenschap.
- In dit kader wil ik, samen met minister Tommelein, ook de **regeling voor de inbetalinggeving van cultuurgoederen** (erfbelasting (deels) betalen met kunst ipv met geld) optimaliseren.
- **Budget:** Er werd **350.000 euro vrijgemaakt om alvast de infrastructuur van het Centrum Kunstarchieven Vlaanderen** uit te bouwen. Het M HKA kan in het kader van het Cultureel-erfgoeddecreet eind 2018 een aanvraag indienen voor werkingssubsidies (voor een dienstverlenende rol inzake kunstenaarsarchieven en estates op landelijk niveau).
- **Timing:** De volgende maanden zal ik samen met het M HKA het centrum verder vormgeven. Tegen de **nieuwe beleidsperiode van cultureel erfgoed in 2019** moet het centrum **volledig operationeel** zijn.